

MUONION KUNTA

Toras-Siepin ranta-asemakaava, 3. Itä-Muonio, kiinteistöt 498-401-25-27, 498-401-25-36, 498-401-25-39 ja 498-401-25-57

Viranomaisneuvottelujen muistio 22.2.2023 klo 9.00 – 10.15 (etäkokous)

Läsnä

Hannu Raasakka	Lapin ELY-keskus
Marjut Kokko	Lapin ELY-keskus
Anne Lindholm	Lapin ELY-keskus
Ari Neuvonen	Lapin ELY-keskus
Tarmo Oikarinen	Lapin ELY-keskus
Riku Tapio	Lapin ELY-keskus
Jussi-Pekka Tammilehto	Muonion kunta
Katri Rantakokko	Muonion kunta
Ei metsähallitukselta edustajaa	
Tiina Elo	Lapin liitto
Timo Rantala	Lapin pelastuslaitos
Teija Ylimartimo	Tornionlaakson museo
Laura Ohenoja	Tornionlaakson museo
Lapin luonnonsuojelupiiri ei edustajaa (ei myöskään viranomainen)	
Juha Metso	Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuolto
Marja Anttonen	Paliskuntain yhdistys
Juuso Jäväjä	Harriniva Oy
Pyy Talvensaari	Harriniva Oy

1. Viranomaisneuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Asialista on päivitetty ja toimitettu eilen kokoukseen kutsuille. J.Lokio laatii muistion, H. Raasakka ja J-P. Tammilehto varmentavat muistion. Viranomaisneuvottelun tarve ja syy MRL 66 §; -vaikutuksiltaan maakunnallisia ja valtakunnallisia arvoja sisältävä kaava-alueen sijainti ja -Toras-Siepin järvi kuuluu Natura-alueeseen. Todettiin, että Harriniva Oy:n edustajat voivat olla viranomaisneuvottelussa mukana myös viranomais-ten kannanottojen aikana.

2. Kunnan puheenvuoro

Kunnan tavoitteena on osayleiskaavan mukaisesti toteuttaa hanke. Kohde sijaitsee arvokkaalla alueella, tavoitteena on saada vesi ja viemärointi alueelle. Ranta-asemakaava on tarkoitettu pääasiassa loma-asumisen järjestämiseen – miksi kunta on valinnut tämän kaavamuodon? Vastauksena kunta totesi, että hanke on yksityisvetoinen ja sijaitsee ranta-alueella. Tällä kaavamuodolla ainakin aloitetaan.

3. Kaava-alueen rajausta ja suunnittelun nykytilanne

Ranta-asemakaavan laadinnan kohteena on noin 170 hehtaarin alue Muonion kunnan Toras-Siepin kylässä. Ranta-asemakaavoitettava alue koostuu yksityisen matkailuyrityksen omistamista kiinteistöistä.

4. Ranta-asemakaavan tavoitteet

Valtakunnalliset tunnistetut alueidenkäyttötavoitteet (terveellinen ja turvallinen elinympäristö, Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat) ja osayleiskaava ohjaa kaavan tavoitteita. Hankkeeseen ryhtyvän tavoitteena on mahdollistaa Toras-Sieppiin täysin uniikki kohde luontoarvot ja perinnemaisema huomioiden.

H. Raasakka huomautti, että mainitut tavoitteet ovat otsikkotason tavoitteita ja varsinaiset tavoitteet tulee tunnistaa ja niitä tulee kaavoituksessa edistää.

5. Tutkimusten ja selvitysten tarve

Kaavaa laadittaessa tehdään tarpeelliset MRL 54 §:n mukaiset selvitykset, joita alustavasti on arvioitu olevan luontoselvitys ja arkeologinen selvitys.

6. Viranomaisten kannanotot

Lapin liitto: Alueella on voimassa osayleiskaava. Kyseistä aluetta koskevat maakuntakaavamerkinnot on tuotu riittävästi esiin. Selostukseen on hyvä tuoda koko maakuntakaavaa koskevat määräykset, jotka koskevat ko. kaavoitusta.

Tornionlaakson museo: Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on hyvin tunnistettu kulttuuriympäristöarvot. Kaavoitettavalla alueella ei kovin paljon ole muuta kuin matkailua palvelevaa rakentamista, siksi uudempi moderni matkailurakentaminen tulee selvittää. Kaava-alue ulottuu kyläalueelle, jonka osalta tulee rakennusinventoinnit päivittää samoin kuin leirintäalueen moderni rakennuskanta. Olemassa olevan rakennuskannan hyödyntäminen on ekologista.

Arkeologia: Yleiskaavan yhteydessä tehty 2011 arkeologinen inventointi, joka on keskittynyt ranta-alueille ja loma-asuntoalueille. Kauempana vesistöistä on olemassa pyyntielinkeinoon otollisia alueita – ne tulee inventoida ja olevat muinaisjäännöskohteet tulee tarkastaa. Mahdollinen uusi tiepohja tulee sisällyttää arkeologiseen inventointiin.

Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuolto: Kaavassa tulee esittää miten vesihuolto järjestetään.

Paliskuntain yhdistys: Poronhoitolain mukainen vapaa laidunnusoikeus suunnittelualueella. PHL 53 §:n kaltaiset neuvottelut suositeltavia, vaikka ei valtion maista olekaan kyse. Poronhoidolle tyypillisesti aiheutuu matkailutoiminnasta vaikutuksia laajemmalle alueelle, kuin kaavoitettava alue. Vaikutukset tulee arvioida olennaisilta osiltaan. Tänä iltapäivällä on neuvottelut Muonion paliskunnan kanssa, jossa paliskunta pääsee arvioimaan miten hanke vaikuttaa. Mikäli suunnittelu laajenee valtion maille, esim. tulotien osalta, tulee käydä PHL 53 §:n mukaiset neuvottelut, joissa Metsähallitus mukana.

Lapin ELY-keskus:

Tarmo Oikarinen (liikenne): Uuden tieyhteyden saaminen voi olla haasteellista eli voiko turvallista liittymää maantiehen osoittaa – ainakin alustava paikka on hankala. Jos tukeudutaan vanhaan kylätiehen niin ei tarvita uusia liittymiä. Tarve riittäville p-alueille palveluiden lähellä tulee huomioida. Reitit tulee miettiä laajemmin, esim. maantien ylitykset? Tehdään esitys uudesta tieyhteydestä ja sen liittymisestä maantiehen, järjestetään palaveri sen osalta.

Marjut Kokko (maisema): Kaavahankkeen sijoituessa Ounas- ja Pallastunturien valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (VAMA), tulee vaikutukset ko. alueen maisema-arvoihin selvittää. Oheistoimintojen/-palvelujen vaikutukset mukaan vaikutusten arviointiin. Rakentamisen sovittaminen laajaan maisemakuvaan ja kyläkuvaan tulee arvioida. Havainnekuvat tuovat arviointiin luotettavuutta ja selventävät maisemamuutoksia kaavan osallisille.

Riku Tapio (rakennettu kulttuuriympäristö): VAT-alueelle kaavoittaminen tarkoittaa, että erityistä huomiota tulee kiinnittää perusselvitysten riittävyteen ja ajantasaisuuteen. Kulttuuriympäristöjen arvo tulee kuvata ja arvioida riittävällä laajuudella ja arvioida VAT-tavoitteiden toteutuminen.

Ari Neuvonen (luontoarvot): Alue kuuluu Toras-Siepin maisemakokonaisuuteen mikä tulee huomioida. Suunnittelualue rajautuu Natura-alueeseen (Torniojoki-Muonionjoki). Tämä yksittäinen hanke ei laukaise Natura -tarveharkintaa, mutta tulee perustella riittävästi mikäli ei vaikutuksia todeta olevan. Kaava-alueen oheistoiminnot, esim. maastopyöräily- ym. reitit ja niiden turvallisuus tulee esittää ja arvioida kaavoituksessa. Uusien MK-reittien mahdollinen sijoittaminen tulee esittää. Huom: kaavoitus koskee neljää kiinteistöä, joista yksi on lakannut – tulee korjata asiakirjoihin.

Anne Lindholm (arvokkaat geologiset kohteet, pohjavedet, lähteet): Arvokkaat geologiset muodostumat tulee huomioida. Alueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Yleiskaavassa esitetyt geologiset alueet tyypiltään avokallio- ja rakka-alueita. Rakentamistoimenpiteitä tulisi noille alueille välttää. Yleiskaavan luontoselvityksessä näkökulma on ollut metsälakipainotteinen, ja vesilain nojalla suojeltujen lähteiden ja purojen mahdollinen esiintyminen suunnittelualueella tulee tarkistaa, ja kohdentaa selvitystöitä sinne, minne rakentamista suunnitellaan. Ge-alueiden käyttö esim. rakentamiseen edellyttää selvitystä ja arviointia, jossa perustellusta syystä voidaan poiketa yleiskaavan määräyksistä.

Talousveden hankinta on hyvä pohtia mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja esittää ratkaisu. Lähtökohtana vedenhankinnassa on tarvittavan veden määrä (maksimikapasiteetti). Mikäli aiotaan käyttää omia kaivoja niin suunnittelussa on hyvä ottaa huomioon maalämpökaivojen mahdollinen vaikutus pohjaveden laatuun ja määrään.

Hannu Raasakka: Luo-kohteet kannattaa erottaa omalla indeksimerkinnällä eri luontotyyppien osalta ja merkinnät tulee varustaa tarpeellisilla määräyksillä, jotka turvaavat kyseiset luontoarvot. Luo-merkintä on pääasiassa informatiivinen merkintä, mutta jos kaava-alueella on suojelua vaativia lajeja tai luontotyyppisiä, esim. vesilain ja luonnonsuojelulain mukaisia kohteita, niin kohteessa tulee käyttää s-merkintää indekseillä eroteltuna ja tarpeellisilla suojelumääräyksillä varustettuna.

Koska kaavoitusmuodoksi on asemakaavan sijaan valittu ranta-asemakaava, tulee kaavoituksessa ottaa huomioon asemakaavan sisältövaatimusten (MRL 54 §) lisäksi MRL 73 §:n mukaiset ranta-alueita koskevat erityiset sisältövaatimukset, mm. että ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta aluetta.

Pelastuslaitos: Kaavatyössä huomioitava tie- ja kulkureittien toimivuus pelastustoimessa etenkin talvella jotta raskaalla kalustolla pääsee paikalle ja kääntösäteet sekä kaltevuudet huomioitu. Sammutuslaitosten osalta jos automaattista sammutuslaitteistoa suunnitellaan tulee varmistaa riittävä vedensaanti. Pelastusviranomaisen suosittelee sitovien rakennusalueen rajojen merkitsemistä vähintään neljän metrin etäisyydelle tonttien naapurin puoleisista rajoista, jotta ympäristöministeriön asetuksen

848/2017 29 §:n mukainen 8 metrin etäisyysvaatimus täytyisi. Mikäli rakennusten välinen sallittu etäisyys on pienempi kuin 8 metriä, tulisi kaavamääräyksiin lisätä maininta asetuksen vaatimuksesta palon leviämisen rajoittamisesta.

Kunta: Kattavasti huomioidaan asioita ja työn edetessä hyvä pitää kaavaneuvotteluja sopivin välein. Iso hanke kyseessä kunnan näkökulmasta.

Harriniva Oy: Alueen luontoarvot, kulttuurihistoria ja perinnemaisema otetaan vahvasti huomioon sekä kohteen suunnittelussa että toteutuksessa. Kokonaisuuden suunnittelun ja rakentamisen kulmakivet ovat vastuullisuus, ekologisuus ja kestävyys.

7. Kaavoitusmenettelyn aikataulu ja osallistaminen

Vuorovaikutusmenettely; VON ja PHL 53 §:n kaltaiset neuvottelut tänään.

Kaavoitusaikataulu: Tänä vuonna tarkoitus viedä kaavaprosessi valmiiksi mikäli mahdollista.

8. Muut asiat

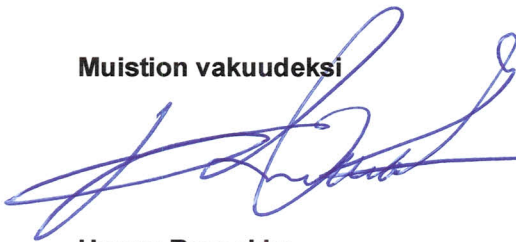
Ei muita asioita.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.15.

Muistion laati
Jarmo Lokio

Muistion vakuudeksi

Hannu Raasakka
Lapin ELY-keskus

Jussi-Pekka Tammilehto
Muonion kunta